

REDACTOR
DR. ALEXANDRU

— I —
"Universității"

REDACTIA ȘI ADMINISTR.
BLAJ—JUDETUL ALBA D.

— II —
MANUSCRISELE NU
— INAPOIAZA. —

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 70 Lei
Pe 6 luni . . . 35 Lei
Pe 3 luni . . . 18 Lei

Numărul 1.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Calomnii și injurii.

— În atențiunea intelectualilor noștri mireni. —

Fiind locuitor stabil al Sibiului, vrând-nevrând îmi cad în mână organele de presă ale fraților ortodocși din loc, deși trebuie să mărturisesc, că aproape nici un exemplar al acelor organe nu-l pot ceti fără a fi cuprins de-o adâncă mâhnire și revoltă sufletească.

Au început, dela unire încoace, cu adevăruri prozelitiste, au continuat cu amenințări, iar acum văzând că nici momelile nici amenințările n'au reușit să rupă măcar un singur credincios dela sinul bisericii unite, cuprinși de furie în nerăbdarea lor se dedau la cele mai respingătoare bârfeli, nedemne de niște persoane chismate să propovăduiască iubirea deapropelui chiar și față de un păgân sălbatic, decum față de un frate de același sânge. Sau doară domnii cari scriu la acele organe și cari stau la spatele lor, sunt așa de orbiți de ura pătimașă împotriva noastră, încât ne deneagă și ceea ce morala creștină le impune până și față de antropofagii insulelor australiene?

Și ce e mai trist, mentalitatea organelor sibiene află în timpul din urmă un viu răsunet în organele unor partide politice, cari barem din motive de tactică ar trebui să fie mai obiective în cele confesionale, numărând între aderenții lor și gr. catolici. (A se vedea ieșirile recente ale ziarelor „Viitorul” din București și „Infrățirea” din Cluj!).

Iată câteva din nenumăratele calomnii și afirmații jignitoare.

Intr'un număr al unei reviste ortodoxe din loc a cutezat un creștin, fost intim al lui Mangra, să pună sub tipar monstruoasa teză, că ortodox și român „una este”; nu se poate închipui român dacă nu-i și ortodox. Faimosul mangrist nu s'a gândit de loc, că teorema sa ar elimina din panteonul neamului pe un S. Barnuțiu, pe un Axente Sever, pe un Andreiu Murășan, pe un Gh. Barițiu, pe un Ioan Rațiu, pe un Gh. Pop de Băsești și pe alți străluciți luceferi cari s'au jertfit pentru acest neam, cari totuși au avut marele păcat de-a fi devoțaji fi ai bisericii unite. Iar de altă parte Vasile Mangra și cei cari l-au ales mitropolit prin vot secret (deci putând vota, în cazul cel mai rău, cu bilă albă!), apoi cei cari au iscălit împreună cu el vestita circulară hulind pe frații cari muriau pentru desrobirea noastră, acei oameni ar fi, după teorema mangristului, cei mai neprihăniți Români, din simplul motiv că... sunt ortodocși!

Și insulte de felul acesta merg la infinit. Ba că biserica noastră (lipită pământului de sărac!) ar fi în slujba „grofilor” unguri. Ba că prelații noștri ar fi comis, cu prilejul încoronării — un gest nepatriotic și iloyal. Aci își uită d-lor, că absolut nime, afară de credincioșii bisericii unite, nu are competența de a aproba sau desaproba faptul, că arhieriei noștri

n'au asistat la serviciul divin într'o biserică ortodoxă.

De repetite ori mi-s'a dat să citesc răutăcioasa aserțiune, că „Unia” (!) e susținută numai de către câțiva popi „păpistășiți”, crescuți prin seminarii streine. Și aici nesinceritatea bizantină se desfășoară în toată golăteala ei. Căci aserțiunea aceasta nu e numai un vădit neadevăr sfruntat, ci e și o gravă ofensă aruncată mereu cu o necruțătoare impertinență în fața noastră, a credincioșilor laici ai acestei biserici. La cetirea Astorfel de fraze trebuie să-ți sară sângele în obraz. Cum adevărat? Noi, oameni maturi, conștii de dreptul nostru legal de-a aparține oricărei confesiuni din țară, suntem complet prostiți ori ținuți cu forța, ca o turmă de dobitoaci, în ghiarele hrăpărețe ale câtorva popi „păpistășiți”?... E un cras neadevăr acesta, propovăduit cu stăruință în interesul prozelitismului criminal, un neadevăr, despre care se poate convinge ușor oricine trăiește în contact cu Români gr.-catolici, un neadevăr, a cărui energică combatere ni-se impune în primul rând nouă, credincioșilor laici, cari n'am crescut „prin seminarii streine păpistășesti”. Proteste singuratiche, izolate, cum e și al modestei mele persoane, nu pot avea decât un efect relativ. Ar trebui să aflăm mijloace pentru a ne pronunța în mod colectiv, fie prin adrese omagiale de aderență subscrise de poporeni, adresate înalțelor noastre autorități bisericești, fie prin concluze luate în comitetele parohiale compuse din laici, fie pe alte căi potrivite. Sunt convins, că glasul de protest al obștei gr.-catolice române, ridicat cu tărie și demnitate, va străbate nu numai până la cei ce scriu articolele calomniatoare, ci, ce e mai important, până la cei ce-i pun la cale, râvnind cu lacomie la sfintele noastre comori sufletești moștenite din strămoși.

Numai astfel, printr'o pășire energică, unitară, le vom deschide ochii să vadă realitatea care nu vreaus'o vadă; numai așa le vom scoate din cap falsa presupunere că noi am fi o turmă de bieți prizonieri prinși în mrejele papistășismului, sbătându-ne neputincioși și implorând mila și binevoitorul ajutor al D-lor pentru a fi salvați.

Indatăce dușmanii bisericii noastre vor primi antidota cuvenită și vor recunoaște, că nici o putere lumească, nici o uneltire nu va fi în stare să ne înstrăineze câtuș de puțin de biserica Romei, care este totodată și focarul celui mai sfânt patriotism, îndatăce se vor convinge, că campania prozelitistă n'are șanse de reușită, atacurile vor înceta dela sine, atacătorii și bârfitorii vor renunța definitiv la încercările îndârjite de-a ne mântui cu orice preț fără voia noastră, și își vor căuta altă meserie mai rentabilă, lăsându-ne pe noi în pace. Și atunci, dar numai atunci, bunele relații dintre confesiuni, turburate vremelnice de o mână de neodihniți, vor reintra în cursul lor normal.

Dr. Zaharie German
profesor secundar.

Pământurile bisericești și impozitele. Intr'un număr mai nou al ziarului „Neamul Românesc” citim sub titlul: „Sunt scutite pământurile bisericești de impozite?” următoarele lucruri vrednice de a fi reținute:

„Prin noua lege fiscală, toate pământurile „producătoare de venit” (art. 8) sunt impuse.

„Între pământurile producătoare de venit intră și pământurile bisericești, date în folosința personalului. De și în întreaga biserică — dela Justinian — iar la noi prin legea din 1864, aceste pământuri au fost scutite de funciar, totuși vedem că, conform legii fiscale actuale — votată pe necunoscute și de cei câțiva clerici parlamentari, — sunt impuse la impozit. Dar nu e numai atât. În timp de 60 de ani aceste pământuri au fost rășluite și azi se socotesc ca întregi, potrivit tabelelor dela 1864.

„Am intervenit la Onor. Minister de Culte, și prin ord. Nr. 25324/923 ni-se răspunde: *credem că nu trebuie să fie impuse.*

„Comisiile fiscale nu sunt ținute să respecte credințele Ministerului de Culte, ci numai ordinele Ministerului de Finanțe. Deci, dacă nu se intervine în sensul indicat de tradiția celor 60 de ani dela noi, atunci înseamnă că, cu știrea Onor. nostru Ministeriu, ni-se mai dă o lovitură.

„Avem lefi ca și cantonierii. Nu primim chirie, chiar dacă o plătim. Acum vom mai plăti și impozit pentru pământul bisericii, nu cât este, ci pentru cât a fost la 1864. De-acuma pe traiu, fraților preoți!” —

Șirele acestea privesc, evident, stările din vechiul regat, dar cum noua lege fiscală privește întreagă țara, ar fi bine dacă acțiunea pentru scutirea pământurilor bisericești de impozite s'ar începe pe întreagă linia și s'ar face solidar din partea tuturor autorităților bisericești.

Câteva constatări prețioase. În numărul ultim (1 Iulie) al revistei „Crucea” din București, păr. Pișculescu, cunoscut sub numele sau literar Gala Galaction, face, în legătură cu moartea recentă a profesorului C. Dimitrescu-Iași, câteva constatări foarte prețioase, cari nu puteau să ne scape.

Alături de Titu Maiorescu, „discipolul lui Schoppenhauer”, C. Dimitrescu—Iași, „elegantul ateu”, cum îl numește G. Galaction, a fost o personalitate de o autoritate indiscutabilă, un adevărat „pontif al pedagogiei române”. Ce folos însă, dacă această autoritate nu era întrebuințată spre a clădi în suflete idealism și spirit de jertfă, ci mai curând spre a distruge tot ce atmosfera creștină a familiei și educația din școlile secundare a putut să sădească acolo în această direcție. „Eu nu puteam să-l iert, ne spune d. G. G., pentru pustiul sufletesc, pe care-l lăsa în sufletele studenților săi — și în deosebi pentru catastrofa pe care o patrona în cugetul bieților mei frați dela teologie”. „Obligați de o lege, dacă nu ironică și diabolică, atunci sinistru de imbecilă”, continuă d. G. G., studenții în teologie trebuiau să se înghesuiască la conferențele universitare ale acestor „pontifi”, de unde ieșeau deserați sau atei... „Nu

era destulă mediocritatea Seminarului, nu era destulă sterilitatea facultății de teologie, mai trebuia bieților leviți români, și influența disolvantă a unor profesori filosofi, cari tăgăduiau sf. Evanghelie!¹⁶

„Dar poate că vârful acestei piramide de ironie și de paradox — urmează păr. Pișculescu — stătea într-o altă împrejurare, pe care aș vrea să o pun în deosebită lumină...: După ce profesorul de filosofie antică opărea și veștezea sufletul bietului levit, și după ce levitul ajungea licențiat în teologie, iată că trebuia să se întâlnească, unul cu altul, încă odată la seminarul pedagogic! Licențiatul în teologie trebuia să învețe, dela subtilul și ironicul ateu, cum trebuie să prezinte, să dozeze și să administreze, viitorilor elevi creștini, materialul catehetic! C. Dimitrescu-Iași (Dumnezeu să-l iertel) trebuia să mă învețe, pe mine, cum să cuceresc, pentru Hristos, sufletele copiilor de liceu! — Și acest vârf de piramidă... dănuiește și azi, uriaș și sfidător, în haosul învățământului nostru, cel monopolizat de stat“. Urmările acestei situații imposibile, pe cari d. G. Galaction, le încreștă cu multă durere sufletească, le simte o lume întreagă. „Unele se văd până acum, iar altele se vor vedea — cum spune dânsul — abia de acum înainte“.

Candidații noștri de profesori ai studiului religiei încă sunt obligați să urmeze ceva cursuri la universitatea din Cluj, din cari apoi dau examen în fața unei comisii universitare. Or, acest aranjament nu poate să mai rămână în vigoare, fiindcă, altfel, am putea ajunge cu ușurință și noi în situații asemănătoare celor schițate mai sus de păr. Pișculescu. Va trebui deci să lucrăm din toate puterile, ca pregătirea acestor profesori să se facă exclusiv în cadre bisericesti.

Aduarea generală a soc. scriitorilor români. S'a ținut Dumineca trecută la București, sub prezidiul dlui Corneliu Moldovan. Din raportul prezentat asupra gestiunii ultime reiese că societatea se poate mândri cu un însemnat escedent moral și material, dispunând de o avere de peste o jumătate milion Lei. Premiul de poezie (6000 Lei) s'a acordat dnei *Claudia*

Milian pentru volumul »Cântări pentru pasărea aibastră«, cel de proză (4000 Lei) s'a dat dlui *G. Brădescu* pentru volumul »Doi vulpoi«, iar premiul Benvenisti (2000 Lei) l-a luat d. *G. Talaz* pentru volumul de poezii »Râsul apei«. Premiul de 2000 Lei pentru cea mai bună poezie a anului nu s'a conferit, nefiind nici o poezie care să-l merite. Noul comitet s'a ales în persoana următorilor: *M. Sadoveanu* președinte; *Rebreanu*, vicepreședinte; *C. Moldovanu* și *Al. Cazaban* cenzozi; *Rusu-Șirianu* secretar, *Cam. Petrescu* bibliotecar; *Minulescu*, *E. Botez*, *Agăr-biceanu*, *Busuioceanu*, *Cezar Petrescu* și *I. Pilat* membri.

Tot glose.

— **Variațiile demagogice ale „Telegrafului Român“ pe tema reformelor democratice. — Reprezentantii democrației. — Răsplata virtuții prin reforma noastră agrară. —**

Toți democrații serioși scapă din vedere, că natura detestând egalitatea detestă indirect și democrația adevărată. Ea produce oameni aleși, inteligențe superioare, dar produce, în parte preponderantă, și oameni de rând, mediocri și inferiori. Constituția noastră șterge privilegiile, dar natura le produce. Și natura e mai tare. Constituția abrogă rangurile sociale. Natura acordă privilegiile și ranguri individuale. Guvernele constituționale democratice distribuie decorații, probabil numai ca să demonstreze caducitatea ideilor democratice. Imposibil să conducă vulgul, lipsit de vederi, destinele unei societăți, unei țări, precum orbul nu poate conduce pe cel cu ochi ageri. Și în realitate, nici nu conduce vulgul, cu toată aroganța sufragiului universal, reclamat tumultuos și impetuos de partidele socialiste. Nici chiar fracțiunile cele mai democratice nu se conduc de totalitatea membrilor, ci pe nesimțite de corifeii mai inteligenți, începând dela Marx și Lasalle până la Lenin și Trotzky din țara fericitelor soviete democratice, cari tot fac și desfac la reforme pe spinarea poporului rusesc... Mulțimea totdeauna se orientează și se acomodează după voința celor pușini. Ferice, dacă acei

pușini sunt oameni „aleși“ în sensul evanghelic ori „aristocrați“ în sensul biologic al cuvântului și nu numai oameni aruncați la suprafața de frământările sociale, ca spuma de valurile mării.

*

Pentru domniile dela „Lumina Satelor“ și „Telegraful Român“ punem să deslege următoarele probleme de ordin social-moral, în conexiune cu reforma agrară:

1. Într-o familie țărănească erau 4 copii și 12 iugăre de moșie. După moartea părinților primit-a fiecare frate câte 3 iugăre de pământ. Doi înși, fiind harnici și cruțători, au mai câștigat pământ. Al treilea nici nu a pierdut, dar nici nu și-a sporit moșia. Al patrulea, fiind bețiv și de moravuri ușoare, în scurt timp și-a dat gata partea de moștenire, ca fiul rătăcit din Evanghelie.¹⁾

A izbucnit războiul și toți patru au ieșit pe fronturi.

După războiu, se decretează reforma agrară cu lotul-tip de 3 iugăre pentru comună respectivă. Trei frați, cei mai harnici, nu capătă nimic. Al patrulea, cel rătăcit, primește aproape gratuit, 3 iugăre.

Cazuri analoge sunt nenumărate, ca mărturie elocventă despre modul în care se răsplătește virtutea prin reforma agrară, ce binecuvântată de arhierul Sibiului, în aplauzele maturului corp al Senatului.

2. Alte cazuri. — În țară trăit-au numeroși arhieroi ai tuturor bisericilor. Oamenii fiind și ei, cu calități pozitive și negative, unii trăit-au boereste, dând mult pe aparențele trecătoare, pe decorul reprezentativ, risipindu-și tot apanagiul, ba făcând și datorii. Alții au dus viață mai austeră, au economisit, au cruțat, au pus obol lângă obol, cugetând la viitorul neamului, la creșterea tinerimei lipsite de mijloace materiale. După moarte, întreaga avere și-a lăsat-o ca fundație spre scopul amintit.²⁾

¹⁾ Iată ce înțeleg eu prin *seapătății satelor*. De bună seamă așa îi înțeleg și prealumiinații dela Sibiul dar fac pe inocenții, confundându-i cu luptătorii de pe fronturi. *Așa se face demagogia!*

²⁾ Iată originea multor averi »papistașe« și în special ale Blajului.

□ □ Foiața „Unirii“. □ □

Dansuri moderne?*)

de T. Crudu.

În saloanele noastre publice ca și în cele particulare, a început, de o bucată de vreme, să-și facă loc, tot mai mult așa zisele dansuri moderne! Dar ne întrebăm: oare aceste jocuri să fie cu adevărat moderne? Corespund ele, ca estetică și originalitate, cu gustul ales și nobil al timpurilor moderne? De sigur că nu! Ele rezumă numai stricăciunea, plină de porniri excitante, ale timpurilor decăzute în care trăim după războiu. Atâta tot! Și după cum în literatură avem simbolismul dus la esces, în pictură impresionismul, futurismul, cubismul, dadaismul, în dans avem tango, one-steep, two-steep, fox-trotul, etc. Și iarăși, după cum în domeniul picturii și literaturii nu se laudă tot ce este aberație mintală, bătându-se joc de clasicism, care totuși va rămânea de-apururi în picioare, fiind desăvârșit ca fond și formă, la fel se face și cu jocurile. Se laudă dansurile

noi, care totuși sunt vechi, fiindcă se joacă de mult de triburile sălbatice sau de lucrătorii dela minele americane, sălbătăciți de băutură, ori de apașii tavernelelor parisiene, și se râde cu haz de jocurile vechi și chiar de jocurile naționale, pline de pitoresc și energie.

Astăzi, dacă te duci într'un salon, am ajuns să vedem lumea împărțită în două tabere: unii cari joacă numai dansurile noi și râd de cei care încearcă a mai juca pe cele vechi; alții cari joacă numai dansurile vechi și râd, întorcându-și capul, dela ceice dansează jocurile noi! Și poate, aceștia au dreptate!

Căci jocuri de salon să fie acelea în care dansatorii, cusuți unii de alții, fac pași inestetici, înainte și înapoi, oprindu-se din când în când pe loc, spre a-și da prilej să se sprijine molatec, unul pe pieptul și piciorul celuilalt? Oare asemenea mișcări ce tind să imite în totul gestul procreierii, trebuie admise ca jocuri publice și botezate cu numele de dansuri moderne?

Înainte de războiu aceste jocuri imunde, trăiau viața lor ascunsă în speluncele cabareturilor din orașele mari și nimeni n'ar fi îndrăznit să le aducă la lumina zilei! Astăzi însă, războiul care a sfărâmat toate zăgăzurile virtuților și a lăsat drum liber desfrâului, a făcut ca aceste jocuri ale drojdiei societăților omenesti, să treacă până și pragul saloanelor.

Și atunei, cinstiți părinți, vă întreb: oare nu vi e oarecum când vedeți pe copilița dv.

iubită, frământându-se înainte și înapoi, în brațele celui dintâiu necunoscut, care o invită la dans, ținând-o înțeleștată la pieptul lui înfrigurat?...

... Oare voi, fetițelor, nu roșiți de loz bând știți că la spatele vostru sunt ochii ruși nați ai mamelor obișnuite cu jocurile lor clasice, ieșite din modă?...

... Oare, în noi toți cari privim, este atâta vițiu și stricăciune, încât să nu avem puterea morală de a reacționa împotriva acestor dansuri cu mișcări urâte și gesturi triviale de cabaret? Căci dacă unii, păstrând obișnuința jocurilor clasice, dansează aceste jocuri noi mai mult sau mai puțin convenabil, majoritatea însă, parcă anume exagerează spre a înfrunța privirile mirate ale celorce niciodată nu și-a îngăduit să se expue în public cu mișcări de picioare și râșnituri de șele, care, hotărât, nu au ce căuta în moravurile și casele noastre.

În America, de unde au venit aceste jocuri, s'a format de mult o ligă de luptă împotriva lor. Ba, ce e mai curios, s'au făcut și niște aparate speciale care țin la o anumită distanță pe jucători, unii de alții! În Franța liberă ele tind a se corecta, înlăturându-se tot ce e obscen și exagerat. La noi, oare, bunul simț strămoșesc să nu poată birui aceste stăpâni ale tavernelelor, care s'au năpustit cu emfază până și în ungherile cele mai cinstite și curate ale vechilor noastre case boierești?

Reacțiunea trebuie să înceapă, căci altă

*) Reproducem acest articol de o palpitanță actualitate din »Revista Moldovei« (An. IV Nr. I — 1 Maiu 1923) dela Botoșani, recomandându-l în atențiunea tuturor, cari au cuvânt în stabilirea programului așa numitelor »școale de dans«, din cari au început — chiar și pe la noi — să nu lipsească aceste dansuri moderne.

Acum vine reforma agrară și confiscă moșiile fundamentale.

Oare ce se consfințește prin această consacrare? Simțul de cruțare, de economie, de viață simplă? Ori risipa, luxul, viața ușoară? Ce se răsplătește? Egoismul sau altruismul? Virtutea sau viciul?

Răspunsul se impune de sine și printre atribuțiile reformei noastre agrare trebuie să înscriem și răsplătirea viciului.

Gavril Todica.

Revistă bisericească.

„La Libre Parole“ din Paris anunță din Roma, că sf. Părinte ar fi adresat episcopilor din lumea întreagă o circulară referitoare la reluarea Conciliului din Vatican. Toate răspunsurile primite până acum ar fi favorabile acestei idei, așa că, potrivit dorinței Papei, Conciliul se va putea redeschide către sfârșitul anului ianuar 1925.

Reuniunea de misiuni a eparhiei lugojene va ține adunarea sa generală în 20 Iulie c. în zilele de 16—20 Iulie îi vor premerge exerciții spirituale pentru preoți, pe cari le va ține păr. iezuit Lipski din Cernăuți.

Pe ziua de 20 Iulie c. se va ține la Lugoj și un Consistor plenar, în care se vor discuta: chestia fondurilor, noua arondare a parohiilor și protopopiatelor, administrarea parohiilor vacante, biblioteca diecezană ș. a.

Intr-o gazetă din București citim următoarele: „Congresul ecumenic (!) al bisericilor ortodoxe, ce se ține la patriarhatul din Constantinopol... a admis recăsătorirea preoților rămași văduvi. Cercurile clericale ortodoxe române văd această dispoziție ca o justă punere la punct a unei chestiuni de o netăgăduită importanță socială. Se așteaptă acum ca și Sinodul român, ale cărui lucrări tocmai sunt în curs, să ratifice încuviințările în acest sens ale congresului constantinopolitan“ — Informația este semnată N. Dimitriu Buzău, și astfel pare a fi mai mult o dorință

la ce ne putem aștepta dela o generație crescută în războiu, în dancier și cinema? Reacțiunea va veni cu siguranță și din pricina exagerărilor acelor cari, căutând să le impuie, stârnesc desgustul privitorilor prin mișcările lor ne-săbuite.

Spiritul de moralitate care încă domnește adânc în societatea noastră românească, va da cât de curând răspunsul în această chestiune. Altminteri, dacă reacțiunea va întârzia, nu va trebui nici să ne mâniem, nici să expulzăm pe streinii care, judecându-ne azi după aparențe, au curajul să scrie despre românce, volume intitulate „Femmes sans pudeur“. Atunci scrisul lor, va fi în adevăr o copie fidelă a realității!

particulară a vre-unui preot văduv, care nu mai poate să aștepte. Lucrurile par a fi însă cu totul altfel, întrucât la Constantinopol chestiunea recăsătoririi a întimpinat din partea câtorva episcopi ruși o opoziție din cele mai inversunate. Oprită prin dispozițiile unui Conciliu ecumenic, recăsătorirea nu poate fi adevărată decât prin hotărârea altui Conciliu tot ecumenic. Or, până la înfăptuirea acestuia în Orient, mai va.

Printr-o scrisoare adresată vicarului Romei, Cardinalului Pompilj, sf. Părinte prescrie rugăciuni publice pentru înmulțirea chierilor preoțești. — În numărul viitor vom publica în întregime această importantă scrisoare papală.

Cele scrise de noi referitor la chestia calendarului au avut darul să turbure rău de tot o seamă de fețe prealuminate ale ortodoxismului nostru. A spune, că la Constantinopol s'a primit calendarul gregorian (papal) este o „crimă“, ce nu ni-se iartă și pentruca lucrurile să fie puse la punct toate organele ortodoxismului publică mai nou o lămurire a păr. arhimandrit Scriban, în care se spune, că „desființarea celor 13 zile nu înseamnă primirea calendarului gregorian. Aceasta este o simplă (!) ajungere la nivelul celui gregorian (ați înțeles?), dar de aici încolo alta e intercalarea anilor bisecți la noi, alta în cel gregorian“. — Și când te gândești, că această intercalare deosebită obvine tot la 36,000 de ani odată, înțelegi pe deplin, că într'adevăr „în felul de întocmire a anilor bisecți, se vede — cum o spune marele arhimandrit — structura unui calendar“. — Halal de așa structură, la cap!

Impotriva ideii de-a se ridica la Cernăuți monumentul Unirii chiar în aceea piață în care se găsește de multă vreme o statuă a Precuratei, care servește catolicilor ca loc de pelerinaj, câteva mii de femei catolice au aranjat o demonstrație religioasă, căreia i-a urmat o adunare de protestare contra mutării la alt loc a acestei statui. — Se va vedea, dacă aceste manifestații își vor avea efectul. Oricum însă, ele par a fi îndreptățite.

Preotul D. Alexandru-Sachelarie dela biserica Precupeții-vechi din capitală a publicat de curând o broșură intitulată „Păcatele mitropolitului Miron Cristea și nelegiuirile celor din jurul său“. Se pare deci, că scandalurile din biserica ortodoxă, cari înainte de războiu au compromis ani de zile prestigiul ei, promit a reînchepe. Lucrul este desigur supărător, dar este mult mai supărător, că încă tot se mai găsească arhierii despre a căror păcate și fărâdelegi se pot scrie, pe temeiul de dovezi date chiar de enoriașii propriei eparhii, broșuri ca aceasta. Citind această broșură, asupra căreia vom mai reveni poate, frații neodihniți dela Sibiu ar putea să-și dea seamă, că nu e bine să fie prea ărtăgoși, căutând să măture întâiu pe dinaintea porților proprii.

În legătură cu reforma calendarului, „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov se ocupă într'un număr mai nou de o altă reformă necesară: reducerea serbătorilor. — Biserica apuseană a înfăptuit-o de mult, să sperăm deci, că după calendar vom ajunge și în Orient la reducerile acestea, cerute de marile necesități ale vremii.

În zilele de 7—9 Iulie c. reuniunea arhidiecezană va ține misiuni populare în Zaul de câmpie (prot. Pogăcele).

Săptămâna politică.

În planul prim al politicii noastre stă acum fără îndoială vizita Suveranilor noștri în Polonia. Este prima vizită oficială după înfăptuirea României-mari și dacă ea s'a îndreptat spre Polonia, lucrul acesta își are desigur importanța sa netăgăduită. Că apoi în ce stă această importanță, se va putea cunoaște mai bine după terminarea vizitei.

— Pe tot timpul absenței M. Sale Regelui, drepturile suverane au fost trecute asupra Consiliului de miniștri. Iar acesta, la rândul său, va fi prezidat, în absența premierului, care însoțește și el pe Suverani, din partea dlui Văitoianu, ministrul de interne și fost prim-ministru al țării.

— O importantă chestiune politică dela ordinea zilei este fuziunea partidului țărănist cu partidul național prezidat de d. Iuliu Maniu. Oferta de fuzionare s'a făcut de câteva săptămâni din partea partidului țărănist și în curând se va ști, dacă lucrul este posibil, ori nu. Cea mai însemnată piedecă în calea realizării acestei fuziuni pare a fi faptul, că țărăniștii nu vreau să abandoneze ideea luptei de clasă.

— La Lausanne nici până azi nu s'a ajuns încă la încheierea păcii orientale. Toate semnele arată însă, că nu va mai trebui să așteptăm mult după dânsa. Grecia nu mai poate ține armata mobilizată și a propus Turciei încheierea unui acord, pe baza căruia ambele țări se obliga a se abține dela orice fel de acțiuni militare până la semnarea păcii generale. Acest acord va cuprinde și clauza demobilizării trupelor. În curând va înceta deci definitiv zăngănitul armelor în părțile acestea.

— Un alt cuib de neliniște, și care poate naște încă multe surprize s'a ivit, în schimb, în Bulgaria, unde guvernul țărănist al lui Stambulișky a fost răsturnat printr-o lovitură de stat, luând puterea de nou reprezentanții orașelor, în frunte cu profesorul de universitate Zankoff. În luptele ce s'au produs pe urma acestei răsturnări a căzut și fostul premier, și faptul acesta va putea provoca încă multă bătaie de cap actualilor guvernanți a țării vecine de peste Dunăre.

— Conflictul franco-german dăinuiește încă și el. Asta nu înseamnă însă, că lumea n'ar fi mai bucuroasă ca el să fi ajuns deja la o soluție echitabilă. Cu toate pertractările, situația pare a nu se fi ușurat chiar de loc și dacă citim acum, că Franța vrea să recurgă la măsuri extreme, pare-că mergem din rău în mai rău.

— Indemnați de pilda Bulgarilor, Ungurii reacționari au încercat și ei răsturnarea guvernului actual. Complotul a fost însă descoperit la timp și astfel lovitură nu s'a putut produce acum.

Știri mărunte.

Personale. În locul păr. canonic Dr. Iuliu Florian, care a făcut până acum și pe directorul spiritual al Congregației de surori din Obreja, P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit interinal pe păr. Emanoil Popa, iar de econom al internatului Vancean de băeți a fost numit Reverendul Petru Cristea.

— P. V. Ordinariat de Lugoj a lipsit de oficiu și beneficiu pe fostul paroh al Iezvinului Ștefan Pop, care a apostat dela credință. Decretul de excomunicare are și următoarele cuvinte: „lăsând după sine o parohie materialicește zdruncinată“.

— M. Sa regele a binevoit să decoreze pe păr. protopop Vasile L. Pop din Meseș-sângeorgiu cu „Răsplata muncii pentru biserică“.

ECZEMA boalele de piele, coșurile se vindecă sigur cu

POMADA CADOL

Găsiți la farmacia și droguerii sau contra mandat poștal de lei 25 dela

FARMACIA VOREL, Piatra-N.

Cereți gratuit prospectul: Cum se vindecă eczema.

Cereți pretutindenea „UNIREA“.

Vizita Soveranilor noștri în Polonia. Insoțiți de d. primministru Ioan I. C. Brătianu, și de dd. ministrii Duca și Mișu, Soveranii au plecat ieri, Vineri, în Polonia. Sosind la Varșovia pe ziua de Duminecă, Maiestatele Lor vor petrece acolo 3 zile, în cursul cărora vor avea loc diferite recepții, serbări și jocuri militare; acestea din urmă sub conducerea directă a fostului prezident al republicii, mareșalul Pilsudsky. Intregă Europa privește cu un vădit interes în fața declarațiilor cari se vor schimba din prilejul acesta între conducătorii României și a Poloniei, două țări principale din Orientul Europei, dela cari atârnă în bună parte liniștea și pacea din părțile acestea.

Pentru orfelinat. Dintr'o dare de seamă mai lungă, publicată în numărul ultim al „Unirii Poporului”, reținem următoarele date asupra mișcării recente de pe acest teren: Orfanii noștri dela Obreja au făcut în cursul primăverii din acest an o colectă mai însemnată, care a dat ca rezultat suma de 6374.75 Lei și pânza necesară pentru a se găti pe seama tuturor orfanilor câte 2 rânduri de albituri. Persoanele, cărora se datorește, în cea mai mare parte, acest rezultat sunt următoarele: Păr. *Gheorghe Murășan*, canonic onorar în Moftinul-mic, dna Mărioara Nicolescu din Tulgheș, și dna preteasă Cojocariu din Corbu, precum și femeile țărane Ioana Suci, Paraschiva Cotfasu și Lucreția Urzică din Subcetate (Varviz). — Mulțumind tuturor pentru binevoitorul sprijin și ajutor, direcțiunea orfelinatului anunță, că în curând se va întreprinde o colectă de lână, cerând și pentru aceasta bunăvoința tuturor credincioșilor noștri.

Locale. Măine, Dumineca a patra după Rusalii, va predica în catedrală păr. *Dr. Ioan Sâmpăleanu*, profesor al Academiei teologice.

— Dumineca trecută *despărțământul Blaj al Asociațiunii* a ținut reușite prelegeri populare în comunele Cergăul-mare (păr. canonic *Dr. Ioan Bălan* și prof. *Ioan Pop-Câmpeanu*), și Cenade (*Dr. Ioan Bianu* adv. și prof. *Ștefan Roșianu*). Aici s'a încasat și frumoasa sumă de 1750 Lei, din cari 1000 Lei donați de păr. *Hărășan*, preotul local.

— Blajul și institutele sale de învățământ au avut săptămâna trecută două vizite: școala normală din Turnu-Severin cu 9 profesori, 40 elevi și cea din Iași condusă de senatorul *Ghibănescu* cu 4 profesori și 15 elevi. Ambele au dus cele mai bune impresii din acest centru de veche cultură românească și de creștinească ospitalitate.

— O trupă aleasă a Teatrului național din Cluj va juca mâine în 24 Iunie piesa „Extemporalul”. Reprezentația teatrală se va da în sala de gimnastică a liceului. Inceputul la orele 21.

Premii culturale. Institutul de arte grafice „Jiul Cultural” din Petroșeni a instituit de curând 6 premii în valoare totală de 6000 Lei pentru lucrări cari se ocupă de viața sufletească sau economică din Valea-Jiului. Ca titlu al lucrărilor s'au fixat următoarele trei: 1. Dezvoltarea industriei miniere din Valea-Jiului. 2. Alcoolismul cu considerare specială la împrejurările din Valea-J. 3. Credința ca factor educativ înainte și după războiu. Pot fi prezentate însă și alte lucrări referitoare la stările din Valea-Jiului. De fiecare lucrare s'au fixat câte 2 premii, primul de 1500, și al doilea de 500 Lei. Lucrările trebuie să aibă o extensiune de 2—4 coale de tipar și se vor trimite pe adresa „Jiul Cultural” sec. anonimă Petroșeni. Terminul de concurs este 1 August 1923.

Daruri marimonioase. Curatoratul parohiei noastre din Gusu (protopopiatul Sibiu) ține să mulțumească și pe această cale pentru darurile primite de curând dela credincioșii din America: *Nicolae Popa* (Indiana Harbor) a dăruit pentru noua biserică 10,000 Lei, iar *Alexandru*

Lomnășan și *Ilie Rusu* au colectat în Canton-Ohio, ajutați de păr. *Dr. Coriolan Lupu*, suma de 34,000 Lei. — Dumnezeu le răsplătească însutit.

Băile Sovata. Direcțiunea băilor din Sovata ne roagă să publicăm, că prețul cameralor de acolo este de 40—120 Lei (acestea din urmă pentru 2—3 persoane), întreținerea 80—90 Lei la zi, iar băile așșderea au prețuri moderate (4—30 Lei). La toate acestea funcționarii de stat au reduceri considerabile. — Toate știrile despre alte prețuri, cu adevărat fantastice, sunt lipsite de orice temei.

Concurs. P. V. Ordinariat de Lugoj publică cu terminul de 30 Iunie respective 15 Iulie concurs la parohia *Părul* (prot. Lugoj) respective *Livadia de câmp*, (prot. Jiu).

— P. V. Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 10 Iulie, concurs la postul de *contabil konzistorial*.

Telefonul „Unirii”.

F. Oradea-mare. Manuale neapărat va trebui să avem pe toamnă. Și dacă pe urma concursului publicat de comisiunea catehetică nu s'ar prezenta nici o lucrare, ce nu putem crede, s'ar retipări pur și simplu vechile manuale, așa că cel puțin acestea vor trebui să fie cu începerea noului an școlar la dispoziția tuturor.

M. Sibiu. Citind strășnica lecție ce ni-se aplică hăpt în editorialul ziarului neodihnitului DV. mitropolit, ținem să ne arătăm înainte de toate bucuria, că frații încep să învețe latina, limba oficioasă a bisericii romane, fără de cunoașterea căreia ar fi greu să între vreedată în sinul acestei biserici. Așa însă, citind câte ceva și în această limbă și înțelegând — de cumva s'a milui Dumnezeu să-i lumineze —, că această biserică nu este chiar o biserică de canibali, mai știi, poate să ne întâlnim cândva, măcar după trecerea la odihna de veci a Neodihniei I. Sale Preasfințite, în același ocol. — Cât privește »injuriiile« ce ni-se aduc prin aruncarea cuvântului de »sancta simplicitas« ne-am reamintit cazul dela Senat a pravoslavnicului lor frate dreptcredincios dela Tulcea, căruia i-s'a șoptit că aceste cuvinte cuprind o injură de mamă, — și am răs una bună. Să-le fie de bine și lor! Le-o dorim aceasta din toată »simplicitatea« inimii noastre creștine.

B. Cluj. Ce ne scrieți DV. este un fleac. Să vedeți, ce a știut să spună despre același Preasfințit arhieru divorțat, la hanchețul din Roman, un anumit membru marcant al partidului căruia și-a trecut nevasta, la Ciucea. Ci-că: »Fie că cerea autonomie națională și universitate românească, fie că redacta (ascultați, Vă rog!) în tunete de înfrigurare protestele școlilor românești contra vitregei dominațiuni ungare, pretutindeni era același: blând și cucernic în chestiuni religioase, stâncă de granit (sic!) în problema neamului. Așa se vorbește, mă rog, când e vorba și pui la punct de granit meritele naționale și cu deosebire cele în jurul școlii ale unui bărbat de talia fostului asesor *Triteanu!* Vorba ceca, dacă e ortodox, de sigur nu putea să fi fost decât »stâncă de granit« în problema neamului. În schimb mitropolitul Suci, care ca vicar capitular s'a purtat atunci cum s'a purtat, este azi »maghiaron«, din simplul motiv, că . . . este unit.

C. Sărășeu. Sematismele bisericii noastre se fac după eparhii. Cel din urmă al arhidiecezei noastre de Blaj a ieșit în 1911. — În limba română ori maghiară nu știm să fi apărut vre-o carte care să trateze ex professo chestia de care ne întrebați. Orice istoric mai bună a bisericii, cum ar fi bunăoară alui *Hergenröther*, *Funk Knöpfler*, *Brück* și altele, pot să Vă orienteze însă foarte bine asupra chestiunii.

Dr. R. Geoagiul de jos. Suntem învoiți și începând cu acest număr. Sanatorul DV. va avea și »Unirea« — Multă sănătate și voie bună!

Cum ne vindecăm de Reumatism și Gută

Broșură interesantă și instructivă. Se trimite mărci postale de gratuit contra 1 leu, pentru port. Adresați:

Farmacia VOREL, Piatra-N.

„Unirea”

nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

Cum ne curățim sângele

și ne întărim trupul

Broșura interesantă și instructivă, care nu trebuie să lipsească din nici o casă, cereți-o gratuit contra 1 leu în mărci postale pentru port. Adresați Farmacia VOREL din Piatra-N.

Transpirația Mâinilor

Mirosul Picioarelor, etc.

dispare întrebuintând lichidul S. A. S. De vânzare la Farmacii și Droguerii sau contra mandat postal de lei 20, vi-se trimite de către Farmacia VOREL, Piatra-N.

Stropitoare de vii și părți constructivoare de metoda

„Austrie și Wermoral”.

se găsesc la

FRAȚII PAULIN

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chemical.

Fabricăm Cazane de fier rachi

căldări de spălat, vâpsit

și de tăbăcărie

În condițiunile cele mai favorabile.

(16) 38 - 52

ATELIER DE PICTURĂ BISERICESCĂ

VIDOR & MĂGOJAN

DEJ, Strada N. Iorga 24.

Se primesc spre execu-

tare: picturi de bi-

sericii, iconostase

: : prapori. : :

Se pot comanda răstigniri artistice, cari se trimit și prin

postă.

(42) 8 - 36.

TUSA

bronchita, dureri de plămâni, dureri de piept, otita în stadiul prim, guturaiul, astma etc. vindecă cu succes unul din preparatele următoare: CEAIUL CARPAȚILOR VOREL, BONBOAN PECTORALE VOREL în picuri și cutii, SIROPUL CARPAȚILOR VOREL, GUDRONUL VOREL.

Veți alege, după plăcere, unul din aceste specialități.

Le găsiți la drog. și farm.

Dep. central: FARMACIA VOREL, Piatra Neamtz.